

USNESENÍ

(anonymizovaný opis)

Vrchní soud v Praze projednal v neveřejném zasedání konaném dne 3. 11. 2022 v trestní věci [údaje o účastníkovi] obžalovaného [údaje o účastníkovi] proti [údaje o účastníkovi]

takto:

Podle § 149 odst. 1 písm. a) tr. ř. se napadené usnesení z podnětu stížnosti obžalovaného [údaje o účastníkovi] zrušuje v celém rozsahu a ve věci se nově rozhoduje tak, že podle § 57 odst. 1 tr. ř. se návrh obžalovaného [údaje o účastníkovi] na doplnění protokolu o hlavním líčení ze dne 14. 6. 2021 a ze dne 17. 6. 2021 zamítá.

Odůvodnění:

1. Usnesením Městského soudu v Praze ze dne 26. 8. 2021, č. j. 49 T 11/2020-2535 (dále jen, „napadené usnesení“), bylo rozhodnuto tak, že:

Podle § 57 odst. 1 tr. řádu se zamítá návrh obžalovaného [údaje o účastníkovi] na doplnění:

- protokolu o hlavním líčení ze dne 14. 6. 2021 o doslovný přepis,

- protokolu o hlavním líčení ze dne 17. 6. 2021 o doslovný přepis.

2. Proti tomuto usnesení podal v zákonné lhůtě stanovené v § 143 odst. 1 tr. ř. stížnost obžalovaný [příjmení] [jméno] [příjmení] (dále jen, „obžalovaný“ či, „stěžovatel“), přičemž v ní uváděl, že podal námitky proti protokolům z hlavního líčení ze dne 14. 6. 2021 a 17. 6. 2021, které však byly napadeným usnesením zamítnuty s odůvodněním, že obžalovaný nepožádal o doslovný přepis předmětných hlavních líčení.

3. Dále pak obžalovaný upozorňuje na podstatné nesrovnalosti mezi soudními protokoly a doplněnými protokoly, které nechal vyhotovit. Především konstatuje, že v protokolu ze dne 14. 6. 2021 u konkrétních svědků a znalců chybí přepis položených otázek, stejně jako některé odpovědi či jejich části. U svědkyně [příjmení] absentuje podstatný obsah vyjádření obžalovaného k její výpovědi, obdobně chybí většina vyjádření obžalovaného k listinným důkazům. U znalců ([příjmení], [příjmení], [příjmení]) není v protokolu uvedeno, že trvají na závěrech svého znaleckého posudku. U předložených důkazů obžalovaným není v protokolu zaznamenáno, že se jedná o účetní doklady, smlouvy o půjčkách, daňová přiznání, atd.

4. Stejně tak u protokolu ze dne 17. 6. 2021 dle názoru obžalovaného absentují některé pasáže odpovědí znalců ([příjmení], [příjmení], [příjmení]) a chybí uvedení, že znalci trvají na závěrech svého posudku.

5. Závěrem obžalovaný navrhl, aby Vrchní soud v Praze rozhodl tak, že se napadené usnesení ruší a dle § 57 odst. 1 tr. ř. se vyhovuje žádosti obžalovaného o doplnění protokolů z hlavního líčení ze dne 14. 6. 2021 a 17. 6. 2021.

6. Vrchní soud v Praze z podnětu stížnosti obžalovaného přezkoumal podle § 147 odst. 1 tr. ř. správnost výroku napadeného usnesení, jakož i řízení, které mu předcházelo, a dospěl poté k závěru o nedůvodnosti podané stížnosti.

7. Podle § 55b odst. 2 tr. ř. je-li jako zapisovatel přibrán k hlavnímu líčení vyšší soudní úředník nebo protokolující úředník, protokol se nediktuje, ale samostatně jej podle zvukového záznamu pořizuje vyšší soudní úředník nebo protokolující úředník. Přičemž dle § 55 odst. 1 tr. ř. každý protokol musí obsahovat mimo jiné stručné a výstižné vyličení průběhu úkonu, z něhož by bylo patrné i zachování zákonných ustanovení upravujících provádění úkonu.

8. Podle § 55b odst. 3 tr. ř. výpovědi osob, které již byly vyslechnuty, se do protokolu o hlavním líčení nebo ve veřejném zasedání zapisují jen potud, pokud obsahují odchylky nebo dodatky k dřívějším výpovědím nebo vysvětlením. Státní zástupce nebo obviněný mohou žádat, aby výpověď učiněná v řízení před soudem nebo její část byla doslovně zaprotokolována; předseda senátu takové žádosti vyhoví, pokud předmětem výpovědi není jen opakování toho, co je již zachyceno v protokolu.

9. Podle § 57 odst. 1 tr. ř. o opravě a doplnění protokolu o hlavním líčení a o veřejném a neveřejném zasedání a rovněž o námitkách proti takovému protokolu rozhoduje soud, o jehož protokol jde. Proti tomuto rozhodnutí je přípustná stížnost.

10. V podání, o kterém bylo rozhodováno napadeným usnesením, obžalovaný podal námitky proti protokolaci hlavních líčení ze dne 14. 6. 2021 a 17. 6. 2021, přičemž vzhledem k nesrovnalostem mezi protokoly a zvukovým záznamem se obžalovaný dále domáhal doslovného přepisu hlavního líčení. Soud prvního stupně však nepřistoupil k návrhům obžalovaného zcela správně, když se s nimi vypořádal jediným zamítavým výrokem, neboť jde o dva odlišné návrhy - požadavek na doslovný přepis hlavního líčení a návrh na opravu a doplnění protokolu dle § 57 odst. 1 tr. ř.

11. Z výše uvedených zákonných ustanovení je zřejmé, že trestní řád předpokládá dvě situace, které je nutno rozlišovat. První z nich jsou námitky do protokolu dle § 55 odst. 1 tr. ř., které směřují k odstranění nepřesného přepisu podstatného obsahu výpovědi či vyjádření učiněné v průběhu hlavního líčení a k nápravě dalších možných nesprávností vyjmenovaných v tomto ustanovení. Oproti tomu ustanovení § 55b odst. 3 tr. ř. umožňuje obžalovanému a státnímu zástupci požadovat doslovný přepis výpovědi osoby učiněné před soudem, pokud byla původně tato výpověď zaznamenána toliko odkazem na dřívější výpověď již ve spise obsaženou se zaznamenáním pouhých odchylek či dodatků, pokud by nešlo jen o opakování toho, co již v protokolu zaznamenáno je.

12. Požadavek obžalovaného na doslovný přepis hlavního líčení nespadá do žádné z výše nastíněných situací předpokládaných trestním řádem a nemá ani oporu v jiném zákonném ustanovení. O této části návrhu tak nemělo být nijak rozhodováno a ani vrchní soud se jí tedy dále nezabýval.

13. Z podání obžalovaného, stejně jako z jeho stížnosti, je nicméně zřejmé, že se dovolává především doplnění či opravy protokolů, neboť dle jeho názoru obsahují podstatné nesrovnalosti. V tomto případě jde bezesporu o námitky do protokolu dle § 57 odst. 1 tr. ř., kterými se stížnostní soud dále zabýval.

14. Předně je nutné konstatovat, že při protokolaci není dán požadavek na doslovný přepis všeho, co je v jednací síni řečeno, ale toliko skutečností vystihujících stručně samotný úkon, tedy průběh hlavního líčení. Primárním nosičem informací o průběhu hlavního líčení je samotný zvukový záznam, přičemž jednotlivé výpovědi mají být v protokolu uvedeny tak, aby byl zachycen jejich podstatný obsah. Vrchní soud posoudil ve stížnosti namítané nesrovnalosti v jednotlivých výpovědích znalců a svědků, avšak ani v jednom případě neshledal, že by došlo k nezaznamenání podstatného obsahu výpovědi. Vynechané části výpovědí (pověšinou části vět) byly toliko skutečnostmi marginálními nebo skutečnostmi, které byly jen nepatrně odlišně v protokole formulovány, avšak na jejich význam, resp. obsah, to nemělo žádný vliv.

15. Vrchní soud se neztotožňuje ani s námitkou obžalovaného ohledně absence protokolace položených otázek, neboť i bez jejich citace je zcela zřejmý kontext. Nadto, neexistuje ani zákonný požadavek na doslovný přepis otázek, tyto se uvádí jen v odůvodněných případech, kdy je dána potřeba ozřejmit, na co svědek či znalec reaguje. Taková potřeba však u žádné z předmětných výpovědí nevznikla.

16. Ani námitku ohledně chybějícího doslovného uvedení, že znalci trvají na závěrech svého znaleckého posudku, nepovažuje vrchní soud za důvodnou. Tato konkrétní formulace není

zákonem vyžadována. Zásadní je, aby bylo zřejmé, že znalec při výsledku vychází ze svého znaleckého posudku a na něj se odvolává. A toto u všech výsledků znalců v obou předmětných hlavních líčeních zcela zřejmé je.

17. Dále vrchní soud na základě zvukového záznamu posoudil přepis vyjádření obžalovaného v protokolu o hlavním líčení ze dne 14. 6. 2021. Je sice zjevné, že nebylo doslovně přepsáno vše, co obžalovaný uvedl, avšak ani v tomto případě není dán požadavek na přepis celého vyjádření. Mělo by jít o přepis podstatného obsahu tak, aby byly zachyceny všechny konstatování obžalovaného relevantní k projednávané věci. Pokud protokolující úřednice vynechala určité části výroků obžalovaného, šlo o nevýznamné části, přičemž jejich absence nemění nic na zachycení podstatného obsahu vyjádření.

18. Obžalovaný také namítal neuvedení jeho konkrétních vyjádření po výpovědi svědkyně [příjmení]. Nicméně, po poslechu zvukového záznamu (zvukový záznam z hlavního líčení ze dne 14. 6. 2021, část druhá, čas 10:02 a dále) vrchní soud seznal, že obžalovaný nevyslovil nic, co by bylo možno považovat za podstatné a mělo být uvedeno v protokolu. Obžalovaný položil svědkyni otázku, na kterou již tato odpovíděla a její odpověď je i v protokolu zaznamenána (šlo by tedy o duplicitní záznam). Dále pak obžalovaný své vyjádření směřoval k úřednímu záznamu, který však v řízení nelze jako důkaz použít (o čemž byl poučen), a nebyl tedy ani v tomto případě dán důvod zaznamenávat jeho vyjádření v protokolu.

19. Závěrem se pak vrchní soud zabýval námitkou obžalovaného stran neuvedení konkrétních listin, které sám soudu předložil, a jež byly dle § 213 odst. 1 tr. ř. provedeny v hlavním líčení dne 14. 6. 2021. Lze sice přisvědčit obžalovanému, že by bylo vhodnější, aby byly v protokolu uvedeny konkrétní listiny, které soud provedl. Nicméně, ze zvukového záznamu a především pak z obsahu spisu, je zřejmé, které listiny obžalovaný soudu předložil (přičemž je v rámci žurnalizace přímo uvedeno, že jde o listiny předložené obžalovaným u konkrétního hlavního líčení). Nadto, obžalovanému bylo u hlavního líčení umožněno v souladu s § 214 tr. ř. vyjádřit se k provedeným listinným důkazům a uvést jakékoliv připomínky ke způsobu jejich provedení. Toto však obžalovaný neučinil. Vrchní soud tedy ani v tomto případě neshledal důvod pro opravu protokolu z předmětného hlavního líčení.

20. Závěrem je třeba uvést, že soud prvního stupně se námitkami obžalovaného stran doplnění či oprav protokolů z hlavních líčení ze dne 14. 6. 2021 a 17. 6. 2021 zabýval a vrchní soud se s jeho závěry, jak bylo rozvedeno výše, plně ztotožňuje. Pokud vrchní soud přistoupil ke zrušení napadeného usnesení, učinil tak z podnětu podané stížnosti, aby napravit shora rozvedené pochybení (viz odst. 10.), kterého se soud prvního stupně dopustil. Napadené usnesení Vrchní soud v Praze podle § 149 odst. 1 písm. a) tr. ř. z podnětu stížnosti obžalovaného zrušil a ve věci znovu rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto usnesení.

Poučení:

Proti tomuto usnesení není stížnost přípustná.

Praha 3. listopadu 2022

JUDr. Kateřina Jonáková Ph.D.
předsedkyně senátu